

KRAJSKÝ ÚŘAD

MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ

28. října 2771/117, 702 00 Ostrava

Č.j.: MSK 169005/2023
Sp. zn.: ŽPZ/2060/2024/Třa
205.4 S10
Vyřizuje: Ing. Táňa Třaskošová
Odbor: Odbor životního prostředí a zemědělství
Telefon: 595 622 919
Fax: 595 622 126
E-mail: posta@msk.cz
Datum: 2024-03-06

Závazné stanovisko

orgánu nadřízeného dotčenému orgánu, Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ve věci posouzení závazného stanoviska Městského úřadu Bruntál, odboru životního prostředí, silničního hospodářství a zemědělství, v odvolacím řízení.

Závazná část

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (dále jen „odbor ŽPZ“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle § 29 odst. 1 a § 67 odst. 1 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, podle § 104 odst. 2 písm. d) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a správní orgán nadřízený správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska podle § 149 odst. 7 a § 178 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, tímto podle § 149 odst. 7 správního řádu

potvrzuje souhlasné závazné stanovisko vodoprávního úřadu, Městského úřadu Bruntál, odboru životního prostředí, silničního hospodářství a zemědělství, č.j. MUBR/84666-16/poh – Výst. 11562/2016/poh ze dne 9. 12. 2016, vydané podle § 104 odst. 9 vodního zákona (ve znění účinném do 31. 12. 2018) k předložené projektové dokumentaci pro vydání rozhodnutí o umístění stavby „VD Nové Heřminovy, OHO“ na pozemcích v k.ú. Nové Heřminovy, k žádosti právnické osoby Povodí Odry, státní podnik, IČO 70890021, se sídlem Varenská 3101/49, 702 00 Ostrava.

Odůvodnění

Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje, odboru krajský stavební úřad (dále též „odbor KSÚ“), bylo jako příslušnému odvolacímu orgánu předáno odvolání proti rozhodnutí č. 308/2023 Městského úřadu Bruntál, odboru výstavby a územního plánování (dále též „stavební úřad“), č.j. MUBR/91535-2023/hlb-Výst. 5909/2022/hlb, sp. zn. Výst. 5909/ 2022/hlb ze dne 22. 6. 2023, kterým podle § 79 a § 92 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění platném do 31. 12. 2017, a podle § 9 vyhlášky č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů, za použití zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění platném do 31. 12. 2017, rozhodl o umístění stavby s názvem „Vodní dílo Nové Heřminovy“ na území obcí Nové Heřminovy, Čaková, Zátor na pozemcích v katastrálních územích Čaková, Nové

Tel.: 595 622 222

IČ: 70890692

Fax: 595 622 126

DIČ: CZ70890692

ID DS: 8x6bxsd

Č. účtu: 1650676349/0800

www.msk.cz

Heřminovy, Loučky u Zátoru a Zátor. Předmětný záměr je členěn na dvě části nazvané "Vodní dílo Nové Heřminovy, OHO" a "Vodní dílo Nové Heřminovy - související objekty, OHO".

Proti rozhodnutí Městského úřadu Bruntál, odbor výstavby a územního plánování, ze dne 22. 6. 2023, č.j. MUBR/91535-2023/hlb-Výst. 5909/2022/hlb, podali odvolání účastníci řízení, obec Nové Heřminovy, Nové Heřminovy 122, 792 01 Bruntál, pobočný spolek Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu, Cejl 866/50a, Zábřdovice, 602 00 Brno a pobočný spolek Hnutí DUHA Jeseníky, Radim 8, 794 01 Brantice, zastoupený Mgr. Pavlem Černohousem, advokátem se sídlem Lublaňská 398/18, 120 00 Praha 2 – Vinohrady. Odvolání pobočných spolků DUHA Jeseníky a Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu směřují, mimo jiné, proti obsahu závazného stanoviska vodoprávního úřadu vydaného k části záměru „Vodní dílo Nové Heřminovy - související objekty, OHO“ podle § 104 odst. 9 vodního zákona k územnímu řízení.

Odvolatel Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu v bodě 6 doplnění odvolání požaduje přezkum závazného stanoviska vodoprávního úřadu vydaného podle § 104 odst. 9 vodního zákona pod č.j. MUBR 84666-16/poh-Výst. 11562/2016/poh ze dne 9. 12. 2016 z hlediska jeho obsahu a tedy správnosti a zákonnosti, přičemž na základě své analýzy předložil konkrétní náměty na doplnění závazného stanoviska o navržené nové požadavky, které, dle jeho názoru, zajistí důsledné zmírnění škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochranu povrchových vod.

Odvolatel Hnutí DUHA Jeseníky požaduje podle § 149 odst. 7 správního řádu přezkoumání 15 podkladových závazných stanovisek, mezi nimiž je v bodě 12 odvolání uvedeno koordinované závazné stanovisko Městského úřadu Bruntál, odboru výstavby a územního plánování, pod č.j. MUBR/13615-18/poh-Výst. 332/2018/poh ze dne 22. 2. 2018 vydané k části záměru „VD Nové Heřminovy - související objekty, OHO“ mimo jiné také z hlediska ochrany vod. Součástí tohoto stanoviska je konstatování vodoprávního úřadu, že k záměru platí dříve vydané samostatné souhlasné závazné stanovisko č.j. MUBR 84666-16/poh-Výst. 11562/2016/poh ze dne 9. 12. 2016. Odvolatel považuje vydaná závazná stanoviska za vadná proto, že nezkoumají veřejný zájem na zásahu do chráněných zájmů. Za podstatnou vadu umístění stavby pokládá skutečnost, že se jedná o stavbu, která zásadním způsobem zasáhne do zájmů ochrany životního prostředí (snížení samočisticích schopností tekoucí řeky a tedy eutrofizace vody stojící v nádrži, narušení vodního režimu podzemních vod, jejich přirozeného toku, zánik říčního kontinua, přerušení navazujících biotopů, změna splaveninového režimu a výrazné zvýšení eroze říčního koryta pod přehradou). Dle jeho názoru jsou tyto zásahy možné jen v případě, že jiný veřejný zájem převažuje nad ochranou veřejných zájmů chráněných podle zvláštních předpisů a namítá, že dotčené orgány převahu zájmu na výstavbě přehrady nezkoumaly. Dotčené orgány měly zjistit, že předložená varianta, dle jeho názoru z hlediska ochrany před povodněmi zbytečná, není taková, že by veřejný zájem na její realizaci převažoval, neboť existuje varianta mnohem šetrnější k životnímu prostředí a mají proto vydat nesouhlasná závazná stanoviska a stavební úřad pak má návrh na umístění zamítnout.

Vzhledem k tomu, že odvolání směřují proti obsahu závazného stanoviska vodoprávního úřadu, které bylo podkladem napadeného územního rozhodnutí, vyžádal si odbor KSÚ podle § 149 odst. 7 správního řádu od orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání napadeného závazného stanoviska, odboru ŽPZ, jeho potvrzení nebo změnu.

Odbor ŽPZ si přípisem č.j. MSK 10855/2024 ze dne 17. 1. 2024 vyžádal zaslání spisu vztahujícího se k závaznému stanovisku vodoprávního úřadu, který mu byl doručen dne 25. 1. 2024 a po jeho posouzení dospěl k následujícím zjištěním a závěrům.

Městský úřad Bruntál, odbor životního prostředí, silničního hospodářství a zemědělství, vydal k záměru nazvanému „VD Nové Heřminovy – související objekty, OHO“, umístěnému na pozemcích v k.ú. Nové Heřminovy, podle § 104 odst. 9 vodního zákona souhlasné závazné stanovisko. Předmětem záměru je zvýšení kapacity koryta řeky Opavy v daném úseku a zvýšení stupně protipovodňové ochrany zástavby obce Nové Heřminovy. Řešený úsek prochází obcí Nové Heřminovy, dle staničení TPE je vymezen km 87,493 až km 89,993, průměrná šířka říčního koryta se pohybuje v rozmezí 13 až 24,5 m. Koryto má ve sledovaném úseku (od silničního mostu přes silnici I/45 po silniční most přes silnici III/4581) charakter stabilizovaného toku v průřezu tvaru složeného lichoběžníku s odsazenou ochrannou hrází. Dojde ke zvýšení průtočnosti ohrázaného koryta z dnešní hodnoty cca $Q_{20} = 118 \text{ m}^3/\text{s}$ tak, že zástavba obce bude chráněna na levém břehu řeky Opavy až na tisíciletý průtok na řece Opavě ($Q_{1000} = 372 \text{ m}^3/\text{s}$) s bezpečnostním převýšením hrází nad vypočtenou hladinou. Součástí záměru jsou vyvolané investice ve formě úprav uložení a vedení různých inženýrských sítí, které kříží trasu dílčích částí ochranných hrází jak pod terénem, tak i nad terénem a rovněž vyvolané investice ve stávajících mostních profilech ve formě zvednutí mostovek stávajících mostů, resp. výstavbou nových a kapacitnějších mostů a lávek. Podkladem pro vydání závazného stanoviska byla dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby (září 2016, 151186.31.37, hlavní inženýr projektu Ing. Petr Tupý, ověřená Ing. Jiřím Švancarou, autorizovaným inženýrem pro stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství, ČKAIT 1003439).

Závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Je jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí a poskytuje příslušnému správnímu orgánu všechny důležité informace z oblasti kompetencí dotčeného orgánu, které si z důvodu nedostatku odbornosti nemůže správní orgán posoudit sám. Účelem závazného stanoviska vodoprávního úřadu je tak především posouzení, zda je navrhovaný záměr z hlediska zájmů chráněných vodním zákonem možný či nikoli, zda je zajištěna ochrana povrchových a podzemních vod, ochrana vodních poměrů, ochrana před povodněmi a suchem. Bez závazného stanoviska vodoprávního úřadu v případě, že mohou být dotčeny zájmy chráněné vodním zákonem, nelze při postupu podle stavebního zákona při umístění, povolování, užívání a odstraňování staveb vydat rozhodnutí nebo učinit jiný úkon.

Odbor ŽPZ posoudil z hlediska své působnosti správního orgánu nadřízeného dotčenému orgánu napadené závazné stanovisko a související spisový materiál, zabýval se splněním požadavků kladených vodním zákonem, zohlednil podklady, které jsou ohledně projednávaného záměru k dispozici, přihlédl ke známým skutečnostem a veřejně dostupným informacím a dospěl k závěru, že pro jeho posouzení záměru byly shromážděny všechny podklady, nezbytné k zjištění stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 správního řádu), a že umístění předmětné stavby je možné, neboť plánovaným záměrem nedojde k ohrožení zájmů chráněných vodním zákonem, předpisy vydanými k jeho provedení a zvláštními právními předpisy. Závazné stanovisko vodoprávního úřadu je po věcné i formální stránce v souladu s právními předpisy platnými v době jeho vydání a svým obsahem tomu odpovídá. Po vydání závazného stanoviska došlo k úpravám dokumentace v návaznosti na nesouhlasné závazné stanovisko dotčeného orgánu na úseku státní správy pozemních komunikací, a to v části stavebních objektů týkajících se dopravních staveb. Vzhledem k tomu, že úpravy dokumentace nebyly takového druhu ani rozsahu, které by umožňovaly nebo vyvolaly potřebu vydání navazujícího závazného stanoviska, bylo sdělení vodoprávního úřadu uvedené v přípisu

č.j. MUBR/13615-18/poh-Výst. 332/2018/poh ze dne 22. 2. 2018, kterým Městský úřad Bruntál, odbor výstavby a územního plánování, vydal k části záměru „VD Nové Heřminovy - související objekty, OHO“ koordinované závazné stanovisko, a to že platí závazné stanovisko vodoprávního úřadu vydané k záměru v prosinci 2016 pod č.j. MUBR/84666-16/poh – Výst. 11562/2016/poh, na místě.

Odbor ŽPZ záměr posoudil i v intencích současné právní úpravy a dále doplňuje, že záměr je v souladu s Národním plánem povodí Odry, Plánem pro zvládání povodňových rizik v povodí Odry a Plánem dílčího povodí Horní Odry. Již při návrhu podoby řešení opatření na horní Opavě byly zohledněny všechny významné aspekty vlivů na životní prostředí. Výsledná varianta navržených opatření ke snížení povodňových rizik na horní Opavě zajišťuje zvolenou cílovou úroveň ochrany před povodněmi jako vyvážený konsensus odborných, společenských a environmentálních hledisek, a vliv hlavního účelu záměru na obyvatelstvo a životní prostředí lze z pohledu jejich ochrany hodnotit jako přijatelný, kdy dosažený pozitivní účinek bude trvalý po dobu životnosti díla. Z úřední činnosti je odboru ŽPZ známo, že vliv realizace záměru na stav vod byl rovněž posuzován z hlediska hydromorfologických parametrů dotčených vodních útvarů. Podle schváleného metodického postupu „Metodika pro monitoring hydromorfologických ukazatelů ekologické kvality vodních toků“ byla výsledná hydromorfologická kvalita stanovena podle hodnotící metodiky „Hodnocení pro monitoring hydromorfologických ukazatelů ekologické kvality vodních toků – Hodnocení ukazatelů“, zpracované Doc. RNDr. Jakubem Langhammerem, Ph.D., Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta. V posuzovaném vodním útvaru HOD_0230 Opava od toku Mílotický potok po tok Opavice nedojde realizací záměru v kombinaci s kompenzačními opatřeními ke změně hydromorfologické kvality.

Dále se odbor ŽPZ zabýval námitkami odvolatelů vztahujícími se k ochraně vod. Odvolatel Děti Země - Klub za udržitelnou dopravu, požadoval přezkum vydaného závazného stanoviska vodoprávního úřadu z hlediska jeho obsahu, tedy správnosti a zákonnosti, a jeho doplnění o další požadavky (podmínky), které dle jeho názoru zajistí důsledné zmírnění škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochranu povrchových vod. Jak je výše uvedeno, odbor ŽPZ po přezkoumání souvisejícího spisového materiálu zjistil, že napadené závazné stanovisko vodoprávního úřadu bylo vydáno v souladu s příslušnými právními předpisy a je věcně správné. Požadavku odvolatele na stanovení dalších podmínek v závazném stanovisku vodoprávního úřadu nelze vyhovět z důvodu, že bez zákonného zmocnění závazné stanovisko vázat na podmínky nelze. Uvedení zákonem stanovených postupů a náležitostí, konkrétně to, že o povolení ke stavbě vodních děl v rámci uvedené akce je nutno požádat dle § 15 vodního zákona místně příslušný vodoprávní úřad a u stavebních objektů souvisejících s vodními toky je nutno do projektové dokumentace zpracovat podmínky a požadavky příslušných správců vodních toků, kterými vodoprávní úřad „podmínil“ své závazné stanovisko, nelze za faktické podmínky považovat. Ostatně ze spisu lze dovodit, že požadavky vznesené odvolatelem, které nejsou zákonnými povinnostmi stavebníka, jsou zohledněny a zpracovány v dokumentaci.

Námitce odvolatele Hnutí DUHA Jeseníky, že při vydání závazných stanovisek dotčených orgánů nebyl přezkoumán veřejný zájem na zásazích do chráněných zájmů, přičemž zásahy do chráněných zájmů jsou možné jen v případě, že jiný veřejný zájem převažuje nad ochranou veřejných zájmů chráněných podle zvláštních předpisů, a že dotčené orgány převahu zájmu na výstavbě přehrady nezakoumaly, neboť pokud by tomu tak bylo, pak by dotčené orgány zjistily, že předložená varianta (z hlediska ochrany před povodněmi zbytečná) není taková, že by veřejný zájem na její realizaci převažoval neboť existuje varianta mnohem šetrnější k životnímu prostředí a vydaly by nesouhlasná závazná stanoviska, nelze přisvědčit. Posuzování a vzájemné poměrování veřejných zájmů provází záměr od samotných počátků přípravy, záměr byl zahrnut do Politiky územního rozvoje ČR a do Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje jako stavba veřejně prospěšná. Vhodnost varianty protipovodňových opatření ve stávající podobě, tedy i posuzovaná část stavby

„VD Nové Heřminovy - související objekty, OHO“ přitom fakticky již dříve prošla také soudním přezkumem, když byl návrh na zrušení části Zásad územního rozvoje Moravskoslezského kraje, kterou byla vymezena plocha pro opatření ke snížení protipovodňových rizik v povodí horního toku řeky Opavy prostřednictvím vodní nádrže Nové Heřminovy včetně ploch a koridorů doprovodných technických opatření (část VZ1, resp. VZ1a pro schválenou „menší“ variantu) a plocha pro přeložku silnice I/45 (část DZ3, resp. DZ3a pro schválenou „jižní“ variantu) související se stavbou vodní nádrže Krajským soudem v Ostravě (rozsudek ze dne 13. 2. 2014, č. j. 79 A 6/2013 – 173, dostupné na www.nssoud.cz) a následně Nejvyšším správním soudem (rozsudek ze dne 4. 11. 2014, č. j. 2 As 46/2014, dostupné na www.nssoud.cz) zamítnut a oba soudy shodně konstatovaly, že protipovodňové opatření respektuje veřejný zájem na ochraně životního prostředí. Odbor ŽPZ odkazuje na závěry rozsudku krajského soudu, v němž soud uvedl, že pokud se týče veřejného zájmu, ten je jasně definován jako zájem na protipovodňové ochraně, a že jednotlivé veřejné a soukromé zájmy stojící v kontrapozici vůči tomuto záměru jsou vypořádány, zejména pak ve zhodnocení jejich vlivů na životní prostředí.

Odvolatel Hnutí DUHA Jeseníky spatřuje zásadní vadu v umístění stavby, a má za to, že se jedná o stavbu, která zásadním způsobem zasáhne do zájmů ochrany životního prostředí, přičemž z hlediska ochrany vod dojde ke snížení samočisticích schopností tekoucí řeky a tedy eutrofizaci vody stojící v nádrži, k narušení vodního režimu podzemních vod, jejich přirozeného toku, k zániku říčního kontinua, k přerušení navazujících biotopů, ke změně splaveninového režimu a k výraznému zvýšení eroze říčního koryta pod přehradou.

Z předložené dokumentace je zřejmé, že úprava koryta vodního toku Opava je navržena přírodě blízkým způsobem, jak pro řešení extrémních hydrologických jevů, tak pro zlepšení dobrého stavu vod. Nedílnou součástí návrhu protipovodňových opatření na horní Opavě jsou odpovídající kompenzační opatření, které mimo jiné řeší zachování kontinuity říčního systému a charakteru vod (např. fyzikálně-chemické parametry) vodního toku Opava obtokovým korytem kolem zátopek nádrže, do něhož bude trvale odváděno 0,435 – 0,600 m³/s vody, takže tvrzení odvolatele o zániku říčního kontinua nemůže obstát, obtokové koryto rovněž zajišťuje migrační průchodnost pro vodní živočichy. Dalším kompenzačním opatřením je zajištění rozplavovacího systému k přirozenému sycení koryta pod nádrží splaveninami tak, aby nedocházelo ke vzniku tzv. hladové vody. V dokumentaci je posouzen rovněž vliv záměru na vodní režim podzemních vod, kdy je konstatováno, že lokální omezení pohybu podzemních vod se může projevit při rozlivech a zaplavení návodní strany hráze, avšak tento vliv lze hodnotit za běžných podmínek jako nevýznamný zejména s přihlédnutím k přirozenému rozkvyvu úrovní hladiny podzemní vody a tomu odpovídajícím přirozeným sezónním změnám. Vzhledem k tomu, že nedojde ke změně charakteru půdního pokryvu ani výrazným změnám běžných úrovní hladin vodotečí, lze očekávat, že úroveň hladiny podzemních vod ve vztahu k místní erozní bázi se ani v detailu nezmění. Námitka týkající se výrazného zvýšení eroze říčního koryta pod přehradou není v daném případě opodstatněná, neboť podkladem pro přípravu dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby byl inženýrsko-geologický průzkum se zaměřením na abrazi břehů a jeho výsledky budou dále využity při zpracování dokumentace pro stavební řízení. Vzhledem k tomu, že nedojde k významné úpravě výškového ani směrového uspořádání koryta v řešeném úseku a nelze tak předpokládat významnou změnu v průtoku za standardních podmínek, jeví se námitka týkající se snížení samočisticích schopností tekoucí řeky a tedy eutrofizace vody stojící v nádrži náležející do části stavby „VD Nové Heřminovy, OHO“, nedůvodnou.

Odbor ŽPZ přezkoumáním napadeného závazného stanoviska vodoprávního úřadu a souvisejícího spisového materiálu dospěl k závěru, že vodoprávní úřad měl při posuzování záměru k dispozici všechny podklady, nezbytné k tomu, aby vycházel ze stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a aby dospěl, jak je uvedeno

výše, k tomu, že realizace předmětného záměru je z hlediska zájmů chráněných vodním zákonem možná. Odbor ŽPZ přezkoumal předložený záměr v širších souvislostech a odůvodnění dále doplnil. Napadené závazné stanovisko vodoprávního úřadu bylo vydáno v souladu s příslušnými právními předpisy, je věcně správné, je relevantním podkladem napadeného rozhodnutí stavebního úřadu, a proto je odbor ŽPZ potvrdil.

Ing. Jan Filgas
vedoucí odboru
životního prostředí a zemědělství

Doručí se

Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, zde
(k č.j. MSK 168508/2023 ze dne 15. 12. 2023, sp.zn. KSÚ/23298/2023/Šev)

Na vědomí

Městský úřad Bruntál, odbor životního prostředí, silničního hospodářství a zemědělství, Nádražní 994/20,
792 01 Bruntál, IDDS: c9vbr2k